

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
21	Speeltechniek	Improviseren met omkeringen

“Deep Dive” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de GuitarJan.com nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “Deep Dive” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “Deep Dive” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website GuitarJan.com je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Improviseren met omkeringen

In deze “Deep Dive” editie gaan we kijken hoe je kunt improviseren in solo’s door gebruik te maken van omkeringen, ook wel inversies genaamd (Engels: *permutations*). Daarmee kun je je improvisatie vaardigheden naar het volgende niveau brengen. Een gebruikelijke vraag met betrekking tot het improviseren op de gitaar is, “hoe kan ik solo’s spelen zonder licks te gebruiken?” Een *lick* is een sequentie van noten, in een specifiek ritme, dat geschreven is om over een akkoord, of een akkoordprogressie, te spelen. Iedere gitarist die improviseert heeft altijd een paar *licks* paraat om solo’s te kunnen spelen. Een andere belangrijke vaardigheid is, dat de gitarist hoort wat er in de band wordt gespeeld, en dat hij daarop in melodieuze en harmonische zin, op kan reageren. Dit zogeheten *on the fly* componeren (een frase verzinnen terwijl de band speelt), gaat er van uit dat je snapt dat als je nu een noot X speelt, er een noot Y moet volgen. Een eenvoudige manier om dit aan te leren is, om met een beperkte hoeveelheid noten te beginnen.

F MAJOR 7 F/1 - A/3 - C/5 - E/7			
1 3 5 7	3 1 5 7	5 1 3 7	7 1 3 5
1 3 7 5	3 1 7 5	5 1 7 3	7 1 5 3
1 5 3 7	3 5 1 7	5 3 1 7	7 3 1 5
1 5 7 3	3 5 7 1	5 3 7 1	7 3 5 1
1 7 3 5	3 7 1 5	5 7 1 3	7 5 1 3

De voorbeelden die we in deze “Deep Dive” laten zien, zijn gebaseerd op een F majeur akkoord, waarbij we de noten om te improviseren uit de F majeur toonladder halen. Als we een arpeggio rondom het F akkoord met vier noten gebruiken, hebben we 24 omkeringen van die noten, die mogelijk zijn. Hiernaast zie je de 24 omkeringen van een majeur septiem (7th) akkoord. De vier noten zijn ontleend aan de bekende reeks van grondtoon (root note), de terts (3), de kwint (5) en de septiem (7). Probeer eens, binnen één positie op je gitaarhals, en met één *shape*, deze verschillende omkeringen te spelen, zonder dat je een omkering herhaalt. Speel iedere omkering vier keer, voordat je naar de volgende gaat, zodat je de klanksamenstelling van de omkering goed in je hoofd krijgt. Dit is de eerste stap in je gehoortraining om alle melodische omkeringsmogelijkheden binnen een bepaald akkoord, in je systeem te krijgen.

Hoe vaker dat je deze omkeringen oefent, en op de klanksamenstelling let, hoe vaker en sneller deze omkeringen uiteindelijk in je improvisaties (solo’s) terechtkomen.

Speel de hiervoor genoemde omkeringen door arpeggio's over de gehele toonladder te spelen, in een combinatie met allerlei akkoorden. Daarbij moet je de noten natuurlijk aanpassen aan het karakter van het akkoord, bij een mineur akkoord is de toontrapvolgorde bijvoorbeeld b3 en b7 (verminderde tert en septiem), b7 als je een dominant akkoord speelt, enzovoorts. In het notenvoorbeeld hieronder zie je dat ook.

Probeer ook eens, om de vier-noten arpeggio's uit te breiden naar none, decime en undecime arpeggio's. De noten die toegevoegd moeten worden om dat te bereiken, zie je in de tabel hiernaast. De tabel laat alle extensies (verlengingen) zien van een C7 (C septiem) akkoord, waarvan de basis is: I = C, III = E, V = G en VII = B. Door al deze extensies te combineren met de arpeggio's en door alle mogelijke omkeringen daarbij te onderzoeken, geeft je een ongekende hoeveelheid melodisch materiaal om in je improvisaties of solo's te verwerken.

EXTENSIES	
D/9 - F#/#11 - A13	
9 #11 13	9 13 #11
#11 9 13	#11 13 9
13 9 #11	13 #11 9

The musical notation consists of three measures, each containing two chords. The chords are: F Maj7, Amin7, Emin7b5, Gmin7, FMaj7, and Amin7. The notation includes a treble clef, a 4/4 time signature, and a guitar tablature below the staff. The tablature shows the fret numbers for each note in the arpeggios.